
Mededelingenblad van het Sint Jozefkoor

Juli, jaargang 28, nummer 3

Tijd

Beste koorleden

In het eerste mededelingenblad van 2016 schreef Jos Leenen over de tijd die voorbij vliegt (“Tempus fugit”). Ik moest hieraan denken toen ik mij realiseerde dat het al weer ruim twee maanden geleden is dat we afscheid namen van Antoon Wijnen voor wie wij op zaterdag 26 mei de uitvaartmis zongen. Na een kort ziekbed is Antoon op 84-jarige leeftijd “uit de tijd gekomen”, zoals ze dat in het oosten van ons land zeggen. Zo onverwacht; dat had niemand zich kunnen voorstellen tijdens onze eerste TV-opnames in februari waar Antoon nog in volle glorie meezong. De tijd vliegt maar is bovenal onvoorspelbaar. Vooral dat laatste realiseerde ik mij toen ik op 18 mei het bericht van zijn overlijden vernam. Op pagina’s 5 en 6 heeft Jos ter nagedachtenis aan Antoon een In Memoriam geschreven.

Als jullie dit mededelingenblad onder ogen krijgen zit onze derde (warme!) TV-mis er op. Ook van deze uitzending hebben we een paar foto’s in deze uitgave opgenomen. Jos Bastiaans kon er helaas niet bij zijn; een week eerder werd hij met hartproblemen opgenomen in het ziekenhuis. Gelukkig is hij al weer thuis en herstellende. Wij wensen Jos veel beterschap en kijken uit naar het

moment dat hij weer van de partij kan zijn. Deze derde uitzending was overigens de eerste TV-mis voor Bert Keet en Han Jansen. Ik heet beiden van harte welkom binnen ons koor en wens dat zij nog jaren met veel plezier met ons mogen zingen.

Zoals onze dirigent al aankondigde zijn we weer in staat om de hele zomervakantie door te blijven zingen. Voor hen die zich afgemeld hebben: mochten jullie persoonlijke omstandigheden zich wijzigen dan zijn jullie natuurlijk van harte welkom op de zondag. We repeteren vanaf kwart voor negen. Op 1 september starten we weer met de zaterdagrepetitie. Dat is hard nodig want het weekend daarop staat de vierde TV-mis op de agenda.

Ik wens iedereen een fijne augustusmaand toe met iets lagere temperaturen en af en toe een verkwikkend buitje!

Hans van Saaze

Rooster Sint Jozefkoor juli-november 2018

Zo. 05-08	achttiende zondag door het jaar
Zo. 12-08	negentiende zondag door het jaar
Wo.15-08	Maria Ten Hemelopneming (rep.18.30 uur; H. Mis 19.00 uur)
Zo. 19-08	twintigste zondag door het jaar
Zo. 26-08	eenentwintigste zondag door het jaar
Za. 01-09	eerste repetitie
Zo. 02-09	tweëntwintigste zondag door het jaar
Za. 08-09	rep.
Zo. 09-09	TV-mis ; drieëntwintigste zondag door het jaar
Za. 15-09	rep.
Zo. 16-09	vierentwintigste zondag door het jaar
Za. 22-09	rep.
Zo. 23-09	vijfentwintigste zondag door het jaar
Za. 29-09	<i>geen repetitie</i>
Zo. 30-09	zesentwintigste zondag door het jaar
Za. 06-10	rep.
Zo. 07-10	zevenentwintigste zondag door het jaar
Za. 13-10	rep.
Zo. 14-10	achtentwintigste zondag door het jaar
Za. 20-10	rep.
Zo. 21-10	negenentwintigste zondag door het jaar
Za. 27-10	<i>geen repetitie</i>
Zo. 28-10	dertigste zondag door het jaar

Do. 01-11 **Allerheiligen** (rep. 18.30 uur; H.Mis 19.00 uur)
Za. 03-11 rep.
Zo. 04-11 **TV-mis**; de bisschop komt en de Cantorije zingt
Za. 10-11 rep.
Zo. 11-11 tweeëndertigste zondag door het jaar
Za. 17-11 rep.
Zo. 18-11 drieëndertigste zondag door het jaar
Za. 24-11 *geen repetitie*
Zo. 25-11 Christus, Koning van het Heelal; Ceciliafeest

Op zondag 9 december, tweede zondag van de Advent, is voor ons koor de vijfde en laatste tv-mis van dit kalenderjaar.

In Memoriam

Antoon Wijnen

Plotseling stond Antoon daar tussen ons in, in het TDI, zaterdagavond half zeven. Hij was terug in Helmond en dus terug bij het koor, na veertig jaar. Theo dacht dat ik er wel van wist en ik dacht dat Theo er wel van wist. Alleen Antoon zelf wist: Ik kom weer zingen.

En dat deed hij, vol overgave, want half iets doen bestond niet voor hem. Antoon zong weer en overbrugde daarmee moeiteloos veertig jaar. Hij kwam in het bestuur en hij schreef voor ons mededelingenblad. Artikelen over zijn studie naar het gregoriaans verschenen, over de Latijnse liturgie, waar komt het gregoriaans vandaan, hoe heeft het zich ontwikkeld, de wortels van het gregoriaans, de geschiedenis van en de restauratie van het gregoriaans. Van april 2001 tot maart 2005 schreef hij tweeëntwintig stukken, meestal eindigend met: Daarover meer in het volgende nummer, of wordt vervolgd. Zijn laatste wordt vervolgd staat onder zijn laatste artikel van 2005. Hij ging nog mee naar Rome en toen was Antoon weer weg.

Hij werd enkele jaren dirigent gregoriaans in Bakel. Een paar jaar geleden zagen we Antoon terug op dezelfde verrassende manier.

Hij stond weer tussen ons in en zong mee. Deze keer geen artikelen meer in het mededelingenblad, maar wel e-mails naar mij over inhoudelijke kwesties over hoe het gregoriaans zou moeten zijn. Een diepgaand gesprek volgde, waarin we beiden onze standpunten beargumenteerden.

We werden het niet helemaal eens wat betreft onze opvattingen.

Waar we elkaar wel helemaal in konden vinden, spreekt Antoon uit in zijn laatste zin van zijn laatste artikel, die als volgt luidt: Muzikaal gezien hebben deze gezangen veelal dezelfde formules maar vanwege de tekst een ander ritme. Voor ons beiden stond het woord centraal.

Waar we ook volledig tot elkaar kwamen, was in onze wederzijdse waardering.

Onmiddellijk was Antoon bereid een repetitie of H.Mis over te nemen.

Onmiddellijk was hij bereid het dirigentschap van het Pauluskoor over te nemen.

Bijna alle zaterdagen en zondagen was hij er voor het Sint Jozefkoor.

Eén vrijdag en zondag in de maand zette hij zich in voor het Pauluskoor.

Eén keer was Antoon nog live op tv op 25 februari.

De laatste keer was hij met ons bij de opname van het geloofsgesprek.

En weg was Antoon weer om deze keer niet meer terug te keren.

Op die allerlaatste keer na dan, toen wij voor hem de uitvaart en tot slot het In Paradisum zongen.

Antoon. Je liet niet altijd even gemakkelijk bij je binnen kijken. Maar wat je uitstraalde was, dat je bevolgen was en wilde overtuigen. Je was kritisch, maar spoorde me daarmee wel aan om doordacht om te gaan met wat ons beiden lief is. Gregoriaans moet spreken.

Ik ga ervan uit dat je je al spontaan bij het engelenkoor gevoegd hebt om daar Pro Deo te zingen. God zal even gedacht hebben: "Daar weet de aartsengel meer van." En de aartsengel zal gedacht hebben: "God weet dat het goed is."

Verkondig niet aflatend het gezongen woord. Geef samen met de engelen daarboven het gregoriaans vleugels. Wij zullen ondertussen hier ons gregoriaans blijven uitzingen, jouw bevolgenheid indachtig.

Jos.

TV-mis22 juli

EUCHARISTIEVIERING

**Rechtstreekse eucharistieviering vanuit
de St. Jozefkerk in Helmond. Celebrant:
pastoor Erik Seidel.**

► EUCHARISTIEVIERING 10.30 NPO 2

Eucharistieviering
vanuit de Jozefkerk
in Helmond

wend de rampen op mijn vijanden af
verdelg hen omwille van uw trouw

zij zijn mijn troost

alleluia

en aan zijn rijk komt geen einde

Heer, ontferm U over ons

Een interessant orgel

Bij het binnenkomen van het Theo Driessen Instituut lopen een aantal van ons in de hal onwetend voorbij aan een interessant orgeltje: het huisorgel van Justine Ward. Hoe het daar is gekomen leest u in onderstaand artikel dat Aukje van de Mortel-Boogaarts, secretaris van het Theo Driessen Instituut, mede aan de hand van informatie verkregen van Jan van Lieshout geschreven heeft.

Het gaat niet alleen over het orgel. Het verhaalt ook over de persoon Justine Ward, de door haar ontwikkelde Ward-methode en over hoe zij in contact is gekomen met de Abdij van Solesmes. Ook wordt beschreven hoe Theo Driessen via Jos Lennards de Ward-methode leerde kennen, deze op de Sint Jozefschool introduceerde en zo voor een aantal onder ons in onze jeugd jaren de eerste kennismaking met muziek werd en deel van ons leven is blijven uit maken.

Nadat het bestuur van het TDI, waarvan ondergetekende destijds deel uit maakte, het orgeltje in de jaren negentig had aangekocht is het nog bij enkele gelegenheden bespeeld, zoals bij de viering van het 50-jarig bestaan van het Instituut. Nu is het geworden tot een museumstuk dat deel uitmaakt van de geschiedenis van het Theo Driessen Instituut.

Wim van Hugten

Het huisorgel van Justine Ward

(gebouwd door Paul Ott, Göttingen, Duitsland)

Justine Ward, geboren in 1879 als Justine Bayard Cutting in Morriston, New Jersey (USA) bleek talent voor muziek te hebben en kreeg in haar jeugd een uitstekende muzikale opvoeding. Nadat zij was overgegaan naar het katholieke geloof en mede naar aanleiding van de pauselijke encycliek *Motu Proprio* van Paus Pius X in 1903, waarin de gelovigen worden opgeroepen tot actief meebidden en zingen tijdens de liturgische vieringen, kwam ze steeds vaker in contact met Gregoriaanse muziek. Om dit actieve meebidden / zingen te verwezenlijken moest men kinderen op de lagere school met name vertrouwd maken met het zelf zingen van Gregoriaanse muziek.

In 1910 schrijft Justine Ward, eerst met behulp van Thomas Shields, een muziekmethode voor de lagere school. Hierin laat zij, onder het motto 'muziek in beweging', de kinderen tijdens het zingen het melodisch verloop van de Gregoriaanse melodieën met hand- en armbewegingen volgen. Zij bekwaamt zich in didactiek en begint een eigen kinderkoor. Tijdens haar studie Gregoriaans komt zij de naam tegen van Dom André Mocquereau, monnik en koorleider van de Abdij van Solesmes in Frankrijk. Zij besluit in 1923 naar de plaats Sablé, 3 kilometer van Solesmes, te verhuizen om zich volledig aan haar studie te kunnen wijden.

Nadat in haar huis in 1929/1930 elektriciteit is aangelegd laat zij de orgelbouwer Paul Ott, uit Göttingen, een van de grootste orgelbouwers in Duitsland van de 20ste eeuw, voor haar een huisorgel bouwen. Het orgel dat zij veelvuldig gebruikte, stond opgesteld naast haar bureau, binnen handbereik, zoals nu een computer.

Bij een bezoek aan Solesmes leert de Roermondse onderwijzer Jos Lennards, mevrouw Ward en haar 'Ward-methode' kennen. Hij besluit naar aanleiding hiervan volgens deze methode onderwijs te

gaan geven en een van zijn eerste cursisten is Theo Driessen. Met recht mogen wij Theo Driessen een van de pioniers van de Ward-methode noemen, zeer velen hebben van Theo Driessen of door mensen die door hem gevormd waren, een gedegen muzikale opleiding genoten.

Landelijk zijn, naar het model van Theo Driessen, vele muziekscholen opgericht. Tot op heden wordt de door mevrouw Ward geschreven Ward-methode, waarin auditieve en vocale vorming centraal staan, gebruikt in basisscholen, als koorscholingsmethode bij kinderkoren en in het Algemeen Vormend Onderwijs op muziekscholen. De methode omvat 8 leraren- en 7 leerlingboeken.

Tijdens de tweede Wereldoorlog in 1941, vluchtte mevrouw Ward terug naar Amerika, maar hield haar woning in Frankrijk aan tot na haar dood in 1975. Na haar dood erfde haar Franse huishoudster, mevrouw Leontien Sousneuf, als dank voor de langdurige trouwe dienst, dit huis met inboedel. Omdat de huishoudster al op leeftijd was, verkocht zij veel van die inboedel en met name haar huisorgel aan de familie Van Lieshout uit Helmond.

Zo'n 20 jaar na het overlijden van Justine Ward is het orgel door de Stichting Theo Driessen Instituut van de familie Van Lieshout gekocht, omdat naar de mening van het bestuur er geen betere plek bestaat voor haar huisorgel dan in het Theo Driessen Instituut.

Verjaardagen

19 september	Jos Bastiaans
23 september	Albert Scheepers
15 oktober	Jo Kuijpers
26 oktober	Sjef Strik
7 november	Frans van de Leur
19 november	Peter Gruithuijzen
23 november	Frans Verbakel

Bestuur, dirigent en leden feliciteren jullie van harte en wensen jullie een fijne verjaardag toe!

Afsluiting seizoen 2017-2018

Zaterdag 14 juli vond de traditionele afsluitingsavond bij Jos plaats. Het was weer gezellig.

Dank Jos & Yvonne voor de organisatie en gastvrijheid!

